

Anja slog sin mor ihjel: aktiv dødshjælp (21 Søndag)

DR1, 2011, 17 min.

Billedet er fra tv-udsendelsen.

Fælles Mål

Trinmål 9. klasse:

- diskutere og forholde sig til grundlæggende tilværelsesspørgsmål og trosvalg på et fagligt grundlag
- identificere forskellige menneske- og natursyn og forholde sig til dem på baggrund af normer, etikker og bagvedliggende værdier
- diskutere og forholde sig til egen og andres opfattelse af tilværelsen på et fagligt grundlag.
- kende til de bibelske fortællingers indflydelse på dansk og europæisk kultur
- diskutere og forholde sig til de kristne grundbegreber og deres tolkning af tilværelsen
- kende til og forholde sig til centrale dele af udvalgte religioner og livsopfattelser med særlig betydning for danske forhold herunder deres relation til det omgivende samfund.

Ideer til undervisningen

Udsendelsen kan indgå i et undervisningsforløb i overbygningen, hvor der arbejdes med området 'Livsfilosofi og etik'. Her kan spørgsmålet om aktiv dødshjælp være et godt emne at tage op. Fx behandles spørgsmålet i Liv og Religion 9 i afsnittet "Menneske, natur og teknologi – Tema 1: Er det i orden at slå ihjel?", lige som andre systemer arbejder med etiske spørgsmål, med forholdet mellem rigtig og forkert, godt og ondt.

Denne 21 Søndag tager dette etiske problem op, og udsendelse kan anvendes til at perspektivere emnet gennem at give røst til mennesker, der har stået i/eller står med spørgsmålet om menneskets ret til at opkaste sig til herre over liv og – ikke mindst – død helt inde på livet.

Udsendelsen åbner mulighed for at arbejde med spørgsmålet fra flere sider. "Anja", der som pårørende har indgået en aftale med moderen om hjælp til at afslutte livet, når det blev fundet uværdigt eller ubærligt, også selvom det strafferretsligt er ulovligt. Afsnittet problematiserer også hvem der i givet tilfælde skal udføre den afgørende handling: påførende eller professionelle.

Brian, der lider under HC-syndromet, som langsomt, men sikkert, ikke alene nedbryder fysikken, men også ændrer selve personligheden, efterlyser muligheden for selvbestemmelse i forhold til at ende et liv, der ændrer sig radikalt. Om der så skal en lovændring til.

Lægen problematiserer 'det lægeassisteret selvmord' som den nemme løsning frem for at anvende faget til lindring af livet.

Hvad gør man i udlandet? Dette belyses med en beretning fra Seattle, USA, hvor individets selvbestemmelse i spørgsmålet om udfrielse fra denne verdens lidelse (alvorlig sygdom, ALS/Sclerose) og spørgsmålet om det mest humane, er lagt ud til borgere, - når alle behandlingsmuligheder er udtømt.

Etisk Råds standpunkt ift. dilemmaet (2011) fremføres gennem formanden, der med både et filosofisk udgangspunkt og empiriske erfaringer argumenterer for hjælp til livet frem for hjælp til døden: aktiv livshjælp.

Folkets røst inddrages i gennem opinionsmålinger, interviews med ældre medborgere og blogindlæg på DR.

Efter at have set magasinprogrammet kan man med fordel inddrage materialet fra Etisk Forum for Unge': "Død og pine – om aktiv dødshjælp" (2007). Download her:

<http://etiskraad.dk/da-DK/Temauniverser/Etisk-Forum-for-Unge/Tidligere-emner.aspx>

Hæftet beskæftiger sig med spørgsmålet: Bør det være lovligt at få hjælp til at komme af med livet, hvis man lider ubærligt eller er døende?

I dette materiale er der tre fiktive cases om lidelse og aktiv dødshjælp, som kræver at eleven gennem forskellige opgavetyper forholder sig til dilemmaet omkring aktiv dødshjælp.

Centrale religiøse tekster/begreber

- Buddhisme: De 4 ædle sandheder om lidelsen og den ædle ottefoldige vej
- Jødedom: Exodus-beretningen
- Kristendom: Jesu lidelseshistorie, Jobs historie, Skabelsesberetningen

Supplerende Materialer

Fra CFU's udlånssamling kan vi anbefale:

- 61.01 Gifford, Clive: Dødshjælp (Dagens verden) - Bogfabrikken Fakta 2005
- 61.01 Boyd, Kenneth: Retten til livet – og døden? (Tema – etik) – Flachs 1999

Andre materialer:

- Bibelen – De Ti Bud
- Brug www.religion.dk og find artikler om emnet, fx:
<http://www.kristendom.dk/artikel/379080:Spoerg-om-kristendom--Hvad-siger-kristendommen-om-aktiv-doedshjaelp>
- Straffeloven: § 237, §239, §240 og §253
- Skolemateriale fra Landsforeningen for en Værdig Død (EVD):
<http://www.e-v-d.dk/index.asp?page=235&page2=236>
- Besøg af eller interview med hospicetilknyttet personale: frivillig, sygeplejerske eller læge.
- Besøg af eller interview med den lokale præst og/eller skolelægen.